

Guía Docente				
Datos Identificativos				2013/14
Asignatura (*)	Estruturas e Variedades do Latín	Código	613G01034	
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma	Castelán			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Ferraces Rodríguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es	
Profesorado	Ferraces Rodríguez, Arsenio	Correo electrónico	a.ferraces@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo dos sistemas fonémico, morfolóxico, sintáctico e léxico do latín e caracterización das súas variedades diacrónicas, diatópicas, diastráticas e estilísticas a través dos textos.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A3	Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A23	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.			A1
Coñecer as correntes teóricas da lingüística e da ciencia literaria.			A3
Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.			A13
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.			A15
Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.			A23
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.			B1
Adquirir capacidade de autoformación.			B3
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.			B4
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.			B5
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3

Contidos	
Temas	Subtemas

1. O alfabeto e a pronunciación do latín	Orixe e evolución do alfabeto latino As pronunciacións do latín
2. Morfosintaxe do latín.	A flexión nominal. Morfoloxía verbal As frases preposicionais. Coordenación e subordinación. Principais liñas evolutivas.
3. O léxico latino: mecanismos para a súa creación, organización e renovación.	Derivación Composición Préstamos, con atención preferente ós helenismos e á súa evolución diacrónica dentro da lingua latina
4. Variedades do latín.	Diacronía: latín arcaico, "clásico", tardío, medieval. A cuestión das variedades diatópicas do latín. Variedades diastráticas, con atención preferente ó latín dos cristiáns. O problema do chamado latín vulgar. Características do latín vulgar.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	16	32	48
Sesión maxistral	16	0	16
Lecturas	0	20	20
Análise de fontes documentais	0	12	12
Traballos tutelados	0	12.5	12.5
Proba mixta	2	0	2
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Lecturas	Lectura dos manuais, artigos e monografías que se indiquen para cada tema, así como dos materiais que se poñan a disposición do alumnado a través da plataforma de teleformación.
Análise de fontes documentais	Análise de textos relativos aos contidos da asignatura que se comentarán especialmente nas sesións maxistrais e de aprendizaxe colaborativa. Os textos indicaranse ao longo do curso.
Traballos tutelados	Dous traballos individuais onde o alumno terá que demostrar a asimilación de conceptos, manexo da bibliografía e/ou aplicación dunha metodoloxía concreta.
Proba mixta	Proba que integra preguntas de tipo teórico e exercicios de tipo práctico sobre os contidos do programa.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

<p>Aprendizaxe colaborativa</p> <p>Traballos tutelados</p>	<p>Os traballos estarán relacionados cos temas destinados á aprendizaxe colaborativa. Consistirán en comentarios de textos, reseñas de artigos, aplicacións de métodos de análise ou outras actividades puntuais que se consideren proveitosas para a autoaprendizaxe do alumno. O profesor fará un seguimento destes traballos e atenderá dúbidas sobre os mesmos tanto na actividade na aula coma durante o horario de titorías.</p> <p>Para aqueles alumnos que só poidan asistir parcialmente ás aulas, diseñárase, no momento de comenzo destas, un calendario de citas co profesor, co fin de que éste poida seguir o cumprimento dos obxetivos da aprendizaxe e a realización dos traballos tutelados encomendados.</p>
--	--

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Proba mixta	<p>Consistirá nunha proba escrita con cuestións a desenvolver sobre o temario desenvolvido na aula. Poderá conter preguntas de índole teórica (explicación teórica dunha ou de varias cuestións do temario explicado) e exercicios de tipo práctico (comentario e explicación de textos). A proba terá lugar na data que figura no calendario oficial de exames aprobado pola Xunta de Facultade. Para superala, e para superar a materia, deberá alcanzarse na proba escrita unha calificación mínima de 5 puntos.</p>	50
Aprendizaxe colaborativa	Asistencia de maneira regular ás aulas, participación activa nas mesmas e realización das tarefas que se encomenden.	25
Traballos tutelados	<p>Os traballos tutelados, que o alumno terá que desenvolver coa supervisión do profesor, estarán relacionados preferentemente coa actividade desenvolvida na aula, pero poderán ser tamén complementarios da mesma. Valorarase o seu contido e a súa correcta presentación.</p>	25

Observacións avaliación
<p>Para aqueles alumnos que só poidan asistir parcialmente ás aulas, os criterios de avaliación serán os mesmos ca para o resto de alumnos, pero a valoración da aprendizaxe colaborativa farase atendendo ó desenvolvemento e ós resultados do traballo que se observen no calendario de citas co profesor que se establecerá ó comenzo das aulas. Os criterios de avaliación na convocatoria de segunda oportunidade serán os mesmos ca os establecidos para a convocatoria do mes de maio.</p>

Fontes de información	
<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fontán, A.-Moure Casas, A., (1987). Antología de latín medieval. Madrid - Díaz y Díaz, M. C. (1981 (reimpr.)). Antología del latín vulgar. Madrid - Hermann, J., (2001). El latín vulgar. Barcelona - Monteil, P. (2003). Elementos de fonética y morfología del latín. Sevilla - Rubio, L., (1984 (2ª ed.)). Introducción a la sintaxis estructural del latín. Barcelona - Palmer, R. L. (1988 (2ª ed.)). Introducción al latín. Barcelona - García de la Fuente, O. (1990). Introducción al latín bíblico y cristiano. Madrid - Väänänen, V. (1985 (reimpr.)). Introducción al latín vulgar. Madrid - Löfstedt, E. (1959). Late Latin [trad. it. con apéndice de G. Orlandi: Il latino tardo. Aspetti e problemi, Brescia, 1980]. Aschehoug - Blaise, A. (1955). Manuel du latin chrétien. Strasbourg - Mantello, F. A. C.-Rigg, A. G. (1999 (reimpr.)). Medieval Latin. An Introduction and Bibliographical Guide. Washington - Sidwell, K., (1995). Reading Medieval Latin. Cambridge - Ernout, A. (1956 (2ª ed.)). Recueil de textes latines archaïques. Paris - Molina Yévenes, J. (1996). Sintaxis de los casos. Retroversión y comentario de textos. Barcelona - Ernout, A.-Thomas, F. (1964). Syntaxe latine. Paris - Pisani, V. (1975). Testi latini arcaici e volgari con commento glottologico. Torino - Adams, J. N. (2007). The Regional Diversification of Latin 200 BC - AD 600. Cambridge
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías